

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU MÄÄRUS (kümnes koda)

17. juuli 2023*

Eelotsusetaotlus – Euroopa Kohtu kodukorra artikkel 99 – Vastus, mille võib selgelt tuletada kohtupraktikast – Kohtualluvus, kohaldatav õigus, otsuste tunnustamine ja täitmine, ametlike dokumentide vastuvõtmine ja täitmine pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomine – Määrus (EL) nr 650/2012 – Artikli 10 lõike 1 punkt a – Kohtualluvus muudel juhtudel – ELTL artikkel 267 – Kohustus järgida kõrgema astme kohtu juhiseid

Kohtuasjas C-55/23 [Jurtukała]ⁱ,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (Szczecini paremkalda ja läänepiirkonna rajoonikohus, Poola) 6. detsembri 2022. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 3. veebruaril 2023, menetluses

PA

menetluses osales:

MO,

EUROOPA KOHUS (kümnes koda),

koosseisus: koja president D. Gratsias, kohtunikud M. Ilešič (ettekandja) ja I. Jarukaitis,

kohtujurist: M. Campos Sánchez-Bordona,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artiklile 99 pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi põhistatud määrusega,

on teinud järgmise

määruse

- 1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määruse (EL) nr 650/2012, mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste tunnustamist ja täitmist, ametlike dokumentide vastuvõtmist ja täitmist pärimisasjades

* Kohtumenetluse keel: poola.

ⁱ — Käesoleva kohtuasja nimi on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetluspoole tegelikule nimele.

ning Euroopa pärimistunnistuse loomist (ELT 2012, L 201, lk 107; parandused ELT 2012, L 344, lk 3; ELT 2013, L 60, lk 140 ja ELT 2019, L 243, lk 9), artikli 10 lõike 1 punkti a ning ELTL artiklit 267.

- 2 Taotlus on esitatud kohtumenetluses, mis on algatatud PA avalduse alusel seoses tema 9. mail 2020 Hamburgis (Saksamaa) surnud venna pärijate kindlaksmääramisega.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

- 3 Määruse nr 650/2012 põhjendused 23 ja 30 on sõnastatud järgmiselt:

„(23) Arvestades ELi kodanike suurenevat liikuvust ning liidus nõuetekohase õigusemõistmise tagamiseks ning selleks, et tagada tegelike ühendavate tegurite olemasolu pärimise ja selle liikmesriigi vahel, mille õigust kohaldatakse, tuleks käesolevas määruses kehtestada, et nii kohtualluvuse kui ka kohaldatava õiguse kindlaksmääramise eesmärgil sätestatud üldiseks ühendavaks teguriks on surnu harilik viibimiskoht tema surma hetkel. [...]

[...]

(30) Selleks et tagada, et kõigi liikmesriikide kohtud võivad samadel alustel rakendada oma pädevust sellise isiku pärimisasjas, kelle harilik viibimiskoht surma hetkel ei olnud liikmesriigis, tuleks käesoleva määrusega kehtestada ammendav hierarhiline loetelu muudel juhtudel kohtualluvuse teostamise alustest.“

- 4 Määruse II peatükk „Kohtualluvus“ sisaldab muu hulgas artikleid 4–10 ja 15.

- 5 Määruse artiklis 4 „Üldine kohtualluvus“ on ette nähtud:

„Pärimisasja tervikuna lahendamiseks on pädevad isiku surma hetkel tema harilikuks viibimiskohaks olnud liikmesriigi kohtud.“

- 6 Sama määruse artikli 5 „Kohtualluvuse kokkulepe“ lõikes 1 on sätestatud:

„Kui surnu oli artikli 22 kohaselt valinud oma pärandile kohaldatavaks õiguseks mõne liikmesriigi õiguse, võivad puudutatud isikud kokku leppida, et selle liikmesriigi kohtul või kohtutel on pärimisasja kõigis küsimustes ainupädevus.“

- 7 Määruse nr 650/2012 artiklites 6–9 on täpsustatud selle määruse artikli 5 lõike 1 kohaldamise tingimused.

- 8 Määruse artiklis 10 „Kohtualluvus muudel juhtudel“ on sätestatud:

„1. „Kui isiku surma hetkel ei asu tema harilik viibimiskoht liikmesriigis, on pädevus lahendada pärimisasi tervikuna siiski selle liikmesriigi kohtutel, kus asuvad pärandvarasse kuuluvad esemed, juhul kui

a) surnu oli surma hetkel selle liikmesriigi kodanik, või selle tingimuse täitmata jätmise korral,

b) selles liikmesriigis asus surnu eelmine harilik viibimiskoht ning kohtusse pöördumise ajaks ei ole hariliku viibimiskoha muutmisest möödunud rohkem kui viis aastat.

2. Kui ühelgi liikmesriigi kohtul ei ole pädevust lõike 1 alusel, on selle liikmesriigi kohtutel, kus pärandvarasse kuuluv ese asub, pädevus teha otsuseid kõnealuse eseme kohta.“

9 Sama määruse artikkel 15 „Kohtualluvuse kontrollimine“ on sõnastatud järgmiselt:

„Kui liikmesriigi kohtusse on pöördunud pärimisasjas, mis käesoleva määruse kohaselt ei ole tema pädevuses, keeldub kohus omal algatusel asja arutamisest.“

10 Määruse nr 650/2012 III peatükis „Kohaldatav õigus“ paikneva artikli 22 „Õiguse valik“ lõikes 1 on ette nähtud:

„Isik võib pärimisasjale kui tervikule kohaldatavaks õiguseks valida selle riigi õiguse, mille kodanik ta on valiku tegemise ajal või surma hetkel.

[...]“.

Poola õigus

11 17. novembri 1964. aasta seaduse „Tsiviilkohtumenetluse seadustik“ (ustawa – Kodeks postępowania cywilnego) põhikohtuasjas kohaldatavas redaktsioonis (*Dz. U.* 2021, jrk nr 1805; edaspidi „tsiviilkohtumenetluse seadustik“) on § 386 lõikes 6 sätestatud:

„Teise astme kohtu otsuse põhjenduses väljendatud õiguslik hinnang on siduv nii kohtule, kellele asi tagasi saadetakse, kui ka teise astme kohtule asja uuel läbivaatamisel. See ei kehti siiski juhul, kui õiguslik või faktiline olukord on muutunud või pärast teise astme kohtu otsuse tegemist on Sąd Najwyższy [(Poola kõrgeim kohus)] andnud õigusküsimust lahendavas resolutsioonis teistsuguse õigusliku hinnangu.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

12 Poola kodanik BF (edaspidi „surnud isik“) suri 9. mail 2020 Hamburgis.

13 Surnud isiku õde esitas avalduse eelotsusetaotluse esitanud kohtule, Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (Szczecini paremkalda ja läänepiirkonna rajoonikohus, Poola), surnud isiku pärijate kindlaksmääramiseks.

14 PA märkis oma avalduses, et tema venna viimane harilik viibimiskoht oli Hamburgis, vennal on Poolas kinnisvara ning vend ei olnud valinud kõikidele oma pärimisasjadele kohaldatavat õigust. PA täpsustas ka, et surnu poeg, abikaasa, ema, õetütar ja tema ise olid teatanud pärandist loobumisest Saksa kohtus.

15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus lükkas 30. augusti 2022. aasta kohtumäärusega PA taotluse tagasi põhjendusel, et Poola kohtud ei ole pädevad lahendama pärimisasja, kui surnud isiku viimane harilik viibimiskoht asus muus liikmesriigis kui Poola Vabariik. Ta jättis kohaldamata

määruse nr 650/2012 artikli 10 lõike 1 punktis a ette nähtud eeskirja kohtualluvuse kohta muudel juhtudel, leides, et see puudutab üksnes surnuid, kelle viimane harilik viibimiskoht ei olnud liikmesriigis.

- 16 Sąd Okręgowy w Szczecinie (Szczecini regionaalne kohus, Poola), kellele esitati apellatsioonkaebus, tühistas 14. novembri 2022. aasta kohtumäärusega 30. augusti 2022. aasta kohtumääruse, leides, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu antud tõlgendus määruse nr 650/2012 artikli 10 lõike 1 punktile a on väär. Sąd Okręgowy w Szczecinie (Szczecini regionaalne kohus) sõnul annab see säte kohtualluvuse muudel juhtudel liikmesriigile, kus on surnu pärandvara ja mille kodanik ta oli, isegi kui tema harilik viibimiskoht ei olnud selles liikmesriigis.
- 17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus, kes põhikohtuasja uuesti menetleb, ei jaga Sąd Okręgowy w Szczecinie (Szczecini regionaalne kohus) poolt määruse nr 650/2012 artikli 10 lõike 1 punktile a antud tõlgendust, mis on tema arvates vastuolus määruse nr 650/2012 sõnasõnalise tähenduse ja eesmärkidega.
- 18 Eelotsusetaotluse esitanud kohus väidab, et riigisisese õiguse kohaselt on asja menetlev kohus seotud kõrgema kohtu esitatud liidu õiguse tõlgendusega, isegi kui see on väär, mistõttu kõnealust liidu õiguse tõlgendamiskonflikti saab lahendada üksnes Euroopa Kohtu vastusega eelotsuse küsimusele. Ta märgib sellega seoses, et üheski riigisiseses õigusnormis ei ole otsesõnu mainitud, et Euroopa Kohtu vastus võimaldaks tal kõrgema kohtu tõlgendusest kõrvale kalduda. Ta leiab siiski, et ta peab ELTL artikliga 267 taotletavate eesmärkide saavutamisele kaasaaitamiseks saama täielikult arvesse võtta eelotsuses antud liidu õiguse tõlgendust, isegi kui see erineb liikmesriigi kõrgema kohtu tõlgendusest põhikohtuasjas.
- 19 Neil asjaoludel otsustas Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (Szczecini paremkalda ja läänepiirkonna rajoonikohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:
 - „1. Kas [määruse nr 650/2012] artikli 10 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et seda kohaldatakse ainult juhul, kui surnu harilik viibimiskoht ei olnud üheski liikmesriigis, kellele nimetatud määrus on siduv, või [nii, et see] annab kohtualluvuse muudel juhtudel liikmesriigile, kus on surnu pärandvara ja mille kodanik ta surma hetkel oli, isegi kui sel hetkel oli tema harilik viibimiskoht teises liikmesriigis, kellele see määrus on siduv?
 2. Kas liidu õigust, eelkõige ELTL artiklit 267, tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus liikmesriigi õigusnorm, mille kohaselt on kohus seotud kõrgema astme kohtu hinnanguga liidu õiguse tõlgendamise küsimuses, kui see tõlgendus on vastuolus tõlgendusega, mille Euroopa Kohus on esitanud ka konkreetsetes kohtuasjas tehtud eelotsuses?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

- 20 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 99 kohaselt võib Euroopa Kohus igal ajal ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi ärakuulamist lahendada kohtuasja põhistatud määrusega, kui vastuse esitatud küsimusele võib selgelt tuletada kohtupraktikast või kui küsimusele antav vastus ei tekita põhjendatud kahtlust.

- 21 Käesoleval juhul leiab Euroopa Kohus esimese küsimuse kohta, et määruse nr 650/2012 artikli 10 lõike 1 punkti a sõnastus ei jäta ruumi põhjendatud kahtlusele ning teise küsimuse puhul võib eelotsusetaotluse esitanud kohtu taotletud liidu õiguse tõlgenduse selgelt tuletada 5. oktoobri 2010. aasta kohtuotsusest Elchinov (C-173/09, EU:C:2010:581). Seega tuleb käesolevas kohtuasjas kohaldada kodukorra artiklit 99.

Esimene küsimus

- 22 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 650/2012 artikli 10 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et selles sättes ette nähtud eeskiri kohtualluvuse kohta muudel juhtudel on kohaldatav üksnes juhul, kui isiku surma hetkel oli tema harilik viibimiskoht liikmesriigis, kellele see määrus ei ole siduv, või kolmandas riigis.
- 23 Sellega seoses tuleb märkida, et määruse nr 650/2012 artiklis 4 on sätestatud üldine kohtualluvuse eeskiri, mille kohaselt on pärimisasja tervikuna lahendamiseks pädevad isiku surma hetkel tema harilikuks viibimiskohaks olnud liikmesriigi kohtud.
- 24 Kui surnu harilik viibimiskoht oli mõnes liikmesriigis, võivad selle teise liikmesriigi kohtud, mille kodanik tal oli, saada kohtualluvuse vastavalt määruse nr 650/2012 artiklitele 5–9, kui surnu oli vastavalt selle määruse artiklile 22 valinud pärimisasjale kui tervikule kohaldatavaks õiguseks viimati nimetatud liikmesriigi õiguse.
- 25 Lisaks on määruse nr 650/2012 artikli 10 lõike 1 punktis a kehtestatud eeskiri kohtualluvuse kohta muudel juhtudel pärimisasja tervikuna lahendamiseks selle liikmesriigi kohtute kasuks, kus asuvad pärandvarasse kuuluvad esemed, juhul kui surnu oli surma hetkel selle liikmesriigi kodanik. Kuid nagu nähtub selle määruse artikli 10 lõike 1 esimese osa sõnastusest, on sellel sättel põhinev kohtualluvus muudel juhtudel ette nähtud üksnes juhul, kui isiku surma hetkel ei asu tema harilik viibimiskoht liikmesriigis.
- 26 Selle kohta tuleb märkida, et tõlgendades 7. aprilli 2022. aasta kohtuotsuses VA ja ZA (pärimisasjade kohtualluvus muudel juhtudel) (C-645/20, EU:C:2022:267) määruse nr 650/2012 artikli 10 lõike 1 punkti a, täpsustas Euroopa Kohus, et nii selle määruse artikli 4 kui ka artikli 10 lõike 1 ainus eesmärk on määrata kindlaks ühtsed kohtualluvuse alused pärimisasja tervikuna lahendamiseks. Nimetatud määruse, mis kehtestab kohtualluvuse eeskirjad pärimisasjades, II peatükis asuvas artiklis 10 on ette nähtud kohtualluvus muudel juhtudel võrreldes üldise kohtualluvusega, mis on kehtestatud sama määruse artiklis 4 sätestatud eeskirjaga, mille kohaselt on pärimisasja tervikuna lahendamiseks pädevad isiku surma hetkel tema harilikuks viibimiskohaks olnud liikmesriigi kohtud (7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus VA ja ZA (pärimisasjade kohtualluvus muudel juhtudel), C-645/20, EU:C:2022:267, punkt 30).
- 27 Sellega seoses täpsustas Euroopa Kohus, et määruse nr 650/2012 artiklis 4 sätestatud kohtu ja artiklis 10 sätestatud kohtu vahel ei ole hierarhilist suhet, kuna kumbki neist käsitleb erinevaid juhtumeid. Samuti ei tähenda asjaolu, et selle määruse artiklis 10 osutatud kohtualluvust tuleb kohaldada „muudel juhtudel“, et see säte oleks vähem siduv kui nimetatud määruse artikkel 4, mis käsitleb üldist kohtualluvust. Sõna „siiski“ kasutamine sama määruse artikli 10 lõikes 1 osutab sellele, et asjaomases sättes on viidatud kohtualluvuse eeskirjale, mis on samaväärne artiklis 4 kehtestatud üldise kohtualluvuse eeskirjaga ja täiendab seda, mistõttu juhul, kui viimati nimetatud artikkel ei ole kohaldatav, tuleb kontrollida, kas artiklis 10 ette nähtud kohtualluvuse kriteeriumid on täidetud (7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus VA ja ZA (pärimisasjade kohtualluvus muudel juhtudel), C-645/20, EU:C:2022:267, punktid 33 ja 34).

- 28 Lisaks on Euroopa Kohus otsustanud, et need kohtualluvuse eeskirjad pärimisasja tervikuna lahendamiseks ei paku huvitatud isikutele võimalust oma huvidest lähtuvalt valida liikmesriigi kohut, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse selle määruse artiklit 5, kuna surnu on valinud oma pärandile kohaldatava õiguse (7. aprilli 2022. aasta kohtuotsus VA ja ZA (kohtualluvus muudel juhtudel pärimisasjades), C-645/20, EU:C:2022:267, punkt 32).
- 29 Mis puudutab konkreetset asjaolusid, milles Euroopa Kohus niisuguse tõlgenduse esitas, siis tuleb märkida, et 7. aprilli 2022. aasta kohtuotsuse VA ja ZA (pärimisasjade kohtualluvus muudel juhtudel) (C-645/20, EU:C:2022:267) punktis 25 lähtus Euroopa Kohus eeldusest, et surnu harilik viibimiskoht oli Ühendkuningriigis ehk liikmesriigis, kellele isegi enne selle riigi liidust väljaastumist ei olnud määrus nr 650/2012 siduv. Ta leidis määruse nr 650/2012 artikli 10 tõlgendamisel, et selles artiklis ette nähtud kohtualluvuse eeskirjad võivad olla kohaldatavad juhul, kui surnu harilik viibimiskoht oli niisuguses liidu liikmesriigis, kellele nimetatud määrus ei ole siduv.
- 30 Käesoleval juhul, nagu nähtub eelotsusetaotlusest, oli surnu viimane harilik viibimiskoht Saksamaal ja surnud isik ei olnud valinud oma pärandile tervikuna kohaldatavat õigust.
- 31 Neil asjaoludel tuleneb määruse nr 650/2012 artikli 10 lõike 1 punkti a ühemõttelisest sõnastusest selgelt, et seda sätet ei kohaldata niisuguses olukorras, nagu on kõne all põhikohtuasjas, kus isiku surma hetkel oli tema harilik viibimiskoht liikmesriigis, kellele see määrus on siduv.
- 32 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele küsimusele vastata, et määruse nr 650/2012 artikli 10 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et selles sättes ette nähtud kohtualluvus muudel juhtudel on kohaldatav üksnes juhul, kui isiku surma hetkel oli tema harilik viibimiskoht liikmesriigis, mille suhtes see määrus ei ole siduv, või kolmandas riigis.

Teine küsimus

- 33 Teise küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas liidu õigusega ja eelkõige ELTL artikliga 267 on vastuolus see, kui liikmesriigi kohus, kes lahendab kohtuasja pärast seda, kui kõrgema astme kohus on tema tehtud otsuse tühistanud, on vastavalt riigisisesele menetlusõigusele seotud selle kõrgema kohtu antud õiguslike hinnangutega, kui need hinnangud ei ole kooskõlas liidu õigusega, nagu Euroopa Kohus on seda tõlgendanud.
- 34 Sellega seoses tuleneb Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikast, et ELTL artikkel 267 annab liikmesriikide kohtutele asja Euroopa Kohtusse saatmiseks äärmiselt ulatusliku pädevuse, kui nad leiavad, et nende lahendada olevas asjas on tekkinud küsimusi, mis puudutavad liidu õigusnormi tõlgendamist või selle kehtivuse hindamist ning mis on vajalikud menetluses oleva asja lahendamiseks (5. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus Elchinov, C-173/09, EU:C:2010:581, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 35 Lisaks olgu märgitud, et eelotsusemenetluse raames tehtud Euroopa Kohtu otsus on käsitletud liidu institutsioonide aktide tõlgenduse või kehtivuse küsimustes liikmesriigi kohtule põhikohtuasja lahendamisel siduv (5. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus Elchinov, C-173/09, EU:C:2010:581, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 36 Sellega seoses on liikmesriigi kohus, kes on kasutanud ELTL artikli 267 teise lõiguga antud pädevust, põhikohtuasja lahendamisel seotud tõlgendusega, mille Euroopa Kohus on kõnealustele sätetele andnud, ning peab vajaduse korral kalduma kõrvale kõrgema kohtu

hinnangutest, kui ta leiab viidatud tõlgenduse alusel, et need ei ole kooskõlas liidu õigusega (5. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus Elchinov, C-173/09, EU:C:2010:581, punkt 30, ja 9. septembri 2021. aasta kohtuotsus Dopřavný podnik hl. m. Prahy, C-107/19, EU:C:2021:722, punkt 46).

- 37 Liidu õiguse esimuse põhimõtte kohaselt on liikmesriigi kohtul, kes on kutsutud oma pädevuse piires kohaldama liidu õigusnorme, juhul, kui riigisiseseid õigusnorme ei saa tõlgendada kooskõlas liidu õiguse nõuetega, kohustus tagada liidu õigusnormide täielik mõju, jättes vajaduse korral omal algatusel kohaldamata riigisisese õigusakti sätte, mis on vastuolus liidu õigusega, ilma et tal oleks vaja taotleda või oodata niisuguse sätte eelnevat kõrvaldamist seadusandlike või muude põhiseaduslike vahenditega (vt selle kohta 5. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus Elchinov, C-173/09, EU:C:2010:581, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 9. septembri 2021. aasta kohtuotsus Dopřavný podnik hl. m. Prahy, C-107/19, EU:C:2021:722, punkt 45 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 38 Mis puudutab täpsemalt niisuguste riigisiseste õigusnormide olemasolu, mis näevad ette, et liikmesriigi kohtule on teise riigisisese kohtu poolt liidu õigusele antud tõlgendus tingimusteta siduv, siis on Euroopa Kohus juba otsustanud, et liidu õigusega on vastuolus see, kui liikmesriigi kohus on seotud riigisisese õigusnormiga, mille kohaselt kõrgema kohtu antud õiguslik hinnang on talle siduv, kui ta leiab, et see hinnang ei ole kooskõlas liidu õigusega (5. oktoobri 2010. aasta kohtuotsus Elchinov, C-173/09, EU:C:2010:581, punkt 32).
- 39 Neil asjaoludel hõlmab liidu õiguse tõlgenduse täieliku õigusmõju tagamise nõue liikmesriigi kohtute kohustust vajaduse korral muuta väljakujunenud kohtupraktikat, kui see põhineb riigisisese õiguse tõlgendusel, mis ei ole kooskõlas liidu õigusega (9. septembri 2021. aasta kohtuotsus Dopřavný podnik hl. m. Prahy, C-107/19, EU:C:2021:722, punkt 47 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 40 Sellest järeldub, et käesoleval juhul on eelotsusetaotluse esitanud kohtul kohustus tagada ELTL artikli 267 täielik mõju, jättes vajaduse korral omal algatusel kohaldamata riigisisese menetlusnormid, käesoleval juhul tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 386 lõike 6, mis kohustab teda kohaldama Sąd Okręgowy w Szczecinie (Szczecini regionaalne kohus) õiguslikku tõlgendust, kuna see tõlgendus ei ole kooskõlas liidu õigusega, nagu Euroopa Kohus on seda tõlgendanud.
- 41 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et liidu õigust ja eelkõige ELTL artiklit 267 tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus see, kui liikmesriigi kohus, kes lahendab kohtuasja pärast seda, kui kõrgema astme kohus on tema tehtud otsuse tühistanud, on vastavalt riigisisesele menetlusõigusele seotud selle kõrgema kohtu antud õiguslike hinnangutega, kui need hinnangud ei ole kooskõlas liidu õigusega, nagu Euroopa Kohus on seda tõlgendanud.

Kohtukulud

- 42 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kümnes koda) otsustab:

- 1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määruse (EL) nr 650/2012, mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste tunnustamist ja täitmist, ametlike dokumentide vastuvõtmist ja täitmist pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomist, artikli 10 lõike 1 punkti a**

tuleb tõlgendada nii, et

selles sättes ette nähtud kohtualluvus muudel juhtudel on kohaldatav üksnes juhul, kui isiku surma hetkel oli tema harilik viibimiskoht liikmesriigis, mille suhtes see määrus ei ole siduv, või kolmandas riigis.

2. Liidu õigust ja eelkõige ELTL artiklit 267

tuleb tõlgendada nii, et

sellega on vastuolus see, kui liikmesriigi kohus, kes lahendab kohtuasja pärast seda, kui kõrgema astme kohus on tema tehtud otsuse tühistanud, on vastavalt riigisisesele menetlusõigusele seotud selle kõrgema kohtu antud õiguslike hinnangutega, kui need hinnangud ei ole kooskõlas liidu õigusega, nagu Euroopa Kohus on seda tõlgendanud.

Allkirjad